
Tato fakulta bude rudá

Nestává se často, že by ve večerních hodinách proudilo do přednáškové místnosti tolik lidí, že pro ně nestačí místa k sezení. Třetí lednový týden tomu tak bylo. Důvodem byla prezentace knihy *Tato fakulta bude rudá*, kterou vydalo nakladatelství Akropolis ve spolupráci s Filozofickou fakultou a za podpory Nadace Českého literárního fondu.

Publikaci, která nese podtitul *Katedra české literatury Filozofické fakulty Karlovy univerzity očima pamětníků a v dokumentech*, redigoval prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc., za spolupráce Mgr. Kateřiny Volné. Editoři oslovili postupně všechny pedagogy, kteří byli dostupní a kteří v letech 1948-1989 na katedře učili. Přibližně třetina jich rozhovor odmítla nebo neautorizovala. Vzniklo 18 autorizovaných rozhovorů, které tvoří reprezentativní vzorek tří generací pedagogů. Vzpomínky se namnoze překrývají, vylučují se nebo se dostávají do střetu. „My jsme nechtěli nikoho kádrovat, ale zachytit pokud možno věrně metodou orálních dějin to, co se zde odehrávalo,“ vysvětluje editorský přístup prof. Jiří Holý. Rozhovory doplňují další materiály jako zápisy dobových schůzí, ukázky učebních textů vytvořených pracovníky či beletristické texty inspirované událostmi na katedře a založené na dokumentárnosti. Závěr přináší kalendárium (hlavní data z dějin katedry, soupis učitelů a vyučovaných předmětů, fotografie) a rejstřík.

„Jsem rád, že tento retrospektivní pohled na velice složité období fakulty nachází už poněkolikáté knižní zpracování. Rovněž jsem rád, že v této druhé vlně srovnávání se s komunistickou minulostí se významně

angažují jak organizační, tak vlastní odbornou práci současní studenti UK. Tedy ti, kteří v tom nemají svá bezprostřední, osobní želízka a mohou se na problematiku podívat s objektivnějším odstupem. Doufám, že se takto nesetkáváme naposledy a že se nad podobnými pracemi budeme vídat i nadále," pronesl rektor UK prof. Václav Hampl a popřál knize mnoho úspěchů.

„Považuji za nesmírně přínosné, že tato fakulta a její části jsou schopny reflexe a sebereflexe. Myslím, že jsme jedna z mála fakult, která se takto zabývá dobou minulou. Proto chci na tomto místě poděkovat všem, kteří se na vzniku knihy podíleli. Je to skvělá kniha, kéž by takových bylo víc," řekl proděkan FF UK Ing. Jiří Gregor.

„Naše katedra, stejně jako česká literatura vůbec, se stala v popisovaném období 1948-1989 předmětem velké pozornosti. To je důvod, proč většina pamětníků nemluvila ani tak o vědecké či pedagogické práci, ale rozhovory se neustále točily kolem možnosti práce a kolem mocenských zásahů do života katedry. Myšlenka vzniku publikace je staršího data, ale její naléhavost jsem si uvědomil, když zemřelo několik mých starších přátel, kteří zde učili. Řekl jsem si, že je čas, abychom zachytili svědectví lidí, kteří tuto dobu prožívali,“ řekl na úvod své prezentace publikace prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc.

Současného ředitele Ústavu české literatury a literární vědy FF doc. PhDr. Jana Wiendla, Ph.D., jsme se zeptali:

Snaha o přípravu podobné publikace se na katedře objevila již dříve. Proč nebyla realizována – byly to technické důvody, nebo chyběla odvaha pustit se do tak citlivého tématu?

Určitě šlo o technické problémy, neboť knížka vyžadovala čas a obrovské úsilí. Od přelomu 90. let nebyl na katedře nikdo, kdo by byl tu energii do toho schopen a ochoten dát, neboť se rozbíhaly nové vědecko-výzkumné projekty, které všechny velmi vytížily. Žánr, který Jiří Holý nakonec použil, se ukázal jako velice účinný právě i z hlediska technické zvládnutelnosti. Původním plánem bylo vytvořit „syntetický“ popis dějin katedry, ale to jsme trochu přestřelili, neboť na to jsme neměli lidské kapacity.

Rozhovory s pamětníky byly autorizované, ale nijak cenzurované. Nebál jste se, že to na katedru může vnést zlou krev?

Naprosto ne. Hlavní editor Jiří Holý vše dával k autorizaci a o nějaké cenzuře jsme ani neuvažovali.

Podíleli se na publikaci i studenti katedry?

Klíčovou roli měla Kateřina Volná, která prof. Holému pomáhala s návštěvami jednotlivých zpovídaných, další studenti se podíleli na korekturách a jiných technických věcech, takže dostali jedinečnou příležitost vyzkoušet si práci s textem přímo v praxi.

(Lucie Kettnerová)